

MARIA BARNAS

1. Ik weet niet of ik stromingen zie, misschien wel bepaalde neigingen.
Zo is er onder sommige dichters een plotselinge onverholen religieuze tendens. Bij sommige dichters zie ik zelfs de neiging om de lezer hoop te willen bieden, met poëzie als mogelijke vervanging van religie. Daarnaast zie ik dichters teruggrijpen op oude verhalen, zoals het verhaal van de zondvloed.
Een andere tendens is denk ik dat er meer politiek in de poëzie is geslopen, en dat dichters zich niet meer willen verschuilen achter een lyrisch ik, maar 'ik' zeggen als zichzelf - zoals Alfred Schaffer in 2019 heel mooi uiteenzette in de Hans Groenewegen-lezing. Ze hebben een boodschap, waarbij het persoonlijke het politieke is.
Verder denk ik dat zichtbaar is dat Nederlandse dichters ook buitenlandse poëzie lezen en zich daardoor laten inspireren. Ook het toelaten van andere talen in de Nederlandse poëzie lijkt vaker voor te komen. Nederland is natuurlijk ook geen gesloten container. Maar niet alleen buitenlandse talen krijgen een plek, ook bijvoorbeeld internet-taal, of de taal van de bureaucratie.
Iets waar ik zelf benieuwd naar ben, is of een mini-stroming die ik lijk waar te nemen iets zal gaan worden, namelijk het toelaten van absurdistische beelden die ik steeds vaker zie in bundels van jonge dichters - een vlucht uit de werkelijkheid, waar ik zelf ook behoefte aan heb.
2. Ik lees graag Nederlandstalige dichters die taal niet alleen gebruiken om iets moois mee te willen zeggen, maar die de taal zelf ook wantrouwen en uitdagen, zoals Alara Adilow, Anne Vegter, Maarten van der Graaff, Mustafa Stitou.
Daarnaast verhoud me vooral tot Engelstalige en Duitse poëzie en literatuur, zoals het werk van Claudia Rankine, Anne Carson, Ocean Vuong, Mia You, Ann Cotton, Monika Rinck - dus misschien pas ik in de wazige stroming van de invloed van andere talen. Nederlandse poëzie waar voor mij veel interessants gebeurt komt de laatste jaren vooral van vrouwen uit België, met dichtersessen als Charlotte Van den Broeck, Maud Vanhauwaert, Siel Verhanneman.
3. Zie antwoorden hierboven.
4. Ten eerste door de hoeveelheid jonge dichters die hier een kans krijgen, veel meer dan in omringende landen, waar het gepubliceerd krijgen vaak al wordt gezien als bewijs van kwaliteit. Er wordt hier meer risico genomen dan in Engeland of Duitsland, voor andere landen kan ik het niet goed beoordelen. Nu moet ik nog met een ten tweede komen... Ik denk dat de Nederlandse poëzie een enorme vrijheid kent ten opzichte van andere landen. Elke vorm krijgt hier wel een kans.
5. Ik ga nu met een hele grove kam te werk, maar ik zie Vlaamse poëzie als steviger, meer doorwrocht. Nederlandse poëzie is vaak heel eendimensionaal, er staat wat er staat. Vlaamse poëzie kan verleiden, omleiden, transformeren.
6. Ik zie de poëzie in het algemeen als een afspiegeling van wat zich in de menselijke geest beweegt. Het idee dat we vooruitkomen in de wereld kan ik niet onderschrijven, ook niet wat betreft de poëzie. En of vernieuwing altijd

wenselijk is? - wat me wel op het idee brengt dat een fenomeen als klimaatdichters / klimaatpoëzie wel degelijk een vernieuwing is. Protest-poëzie kan denk ik weer een kans krijgen, en de redenen (de inhoud) om te protesteren zijn urgent, maar de vorm is niet per se vernieuwend.

7. Niets moet, maar door meer maatschappijkritiek in de poëzie - een invloed van slam en spoken word - is poëzie wel spannender, urgenter geworden. Daarnaast kan de meer verstilde, op de binnenwereld gerichte poëzie, juist een belangrijke plek innemen en ook heel welkom zijn.
De laatste vraag gaat denk ik over de vertegenwoordiging van dichters, het uitgeversbeleid? Antwoord: ja!
8. De staat van de poëziekritiek is niet best, mogelijk omdat het vak van de criticus geen vak meer is. Het verhaal gaat - en ik zou willen uitzoeken of dat klopt - dat de poëziecriticus van een dagblad vroeger kon leven van zijn werk. Ik krijg alleen betaald voor wat ik schrijf, niet voor wat ik allemaal lees om bijvoorbeeld tot mijn keuze te komen. Daar komt bij dat er beperkt ruimte is in de krant voor stukken over poëzie. Dit betekent dat de krant geen overzicht meer biedt van wat er verschijnt. Je hebt als dichter geluk als er een stuk over je bundel wordt geschreven. Gelukkig staan daar inmiddels veel online besprekingen tegenover.
9. Ik heb baat bij festivals en podia om het werk van andere dichters te leren kennen. Of het mijn werk of de verspreiding ook goed doet kan ik niet inschatten. Optredens zorgen zeker voor een aanvulling op mijn inkomen. Voor de andere aanvulling zie antwoord bij 8.
10. Deze vormen zie ik als poëzie. Elke vorm is een verrijking. Slam en spoken word hebben een directere toon en spreken veel jongeren aan of mensen die geen doorgewinterde lezers zijn, die dat vervolgens wel kunnen worden. Ook kunnen papieren dichters veel winnen bij de energie en de directere politieke boodschap die vaak vanzelfsprekend is bij de podiumdichters.
11. Een dode: Paul Celan.
Een levende: Anne Carson.